

IX – ARNALDO, LAGARTO ARNAL

O meu sangue é frío, abofé, ou iso pensaba eu. Era o que sempre escoitara dicir ao mestre na escola e o que poñen nas súas descricións as guías de réptiles. Ultimamente xa o dubido, pois iso de que nos veráns se me poña por riba dos corenta graos, amais de ser moi pouco agradábel, fai que asemelle que máis ben me circule caldo de unto polas veas. Os máis vellos da miña especie andan sempre a falar que a xuventude está tola e toda esa leria; a proclamar que antes se vivía mellor, que había máis insectos, moitos máis, para comer, e que agora a vida che está moi cara, sobre todo dende a entrada do euro, e, por se non fose suficiente con eses problemas, veunos enriba o do cambio climático e mais o dos incendios.

Vellos serán, non vou dicir que non, pero algo de razón si que levan. Antes viviamos tan fresquiños, a adurmiñar repousadiños no cubil, deixándonos levar pola nugalla todo o inverno baixo unha pedra ou na greta dalgún muro sen que nada nos molestase. Porén, teño para min que agora, a pesar de que adoito quedar fundamente adormecido, as xeadas non son como eran; eu polo menos non sinto case frío e nin frieiras teño. Non é estraño que esperte de cando en vez sentíndome acorado, coas escamas suorentas, e así non hai quen descanse, sempre activo, co metabolismo descontrolado coas subidas das temperaturas, e logo veña, chega o verán e todos a querer facer churrasco á nosa conta.

Ás veces penso que vivo nun campo de batalla ou no medio dunha competición por ver quen é o campión que prende máis lumes. Non sei se arde, como din algúns, porque son os vellos que loitan contra o mato que medra vizoso coma un cancro ou porque é para afastar o porco bravo ou mesmo o lobo. Dise que uns o prenden por que despois especulan co prezo da madeira, que así é máis barata; e outros porque che son historias de xenreiras e vinganzas persoais. Motivos terán moitos, eses e moitos outros, cada un os seus. Nós niso non nos metemos, pois son cousas de cada un e tanto nos ten carne que peixe, eles verán o que fan. Non sei cando van acabar con isto; pero si sei, malia ser o meu cerebro bastante máis cativo ca o teu, que a pesar de que hai moitos ferrados de monte, este non é infinito.

Cando arde paso medo. Si, medo, e aínda quedo curto coa palabra. Coido que sempre fun un becho de carácter afouto, pero intenta poñerte por un intre no meu peello. A escolla non é doada: acabar queimado ou asfixiado. Compre ser listo como un allo e andar sempre alerta, cun tobo fondo preparado decontino; e ben á man, que se o lume me colle a contra pé, asexando unha presa, vou aviado. Após o incendio o monte queda triste e eu síntome estraño, como se tivese unha esgazadura por dentro, cunha dor que parece que me amputasen algo. Penso que os científicos non demostraron que a alma, o espírito, ou o que queira que teñamos, aínda que sexa a dun lagarto, non exista, e que non ande agochada nun recuncho esquecido dalgunha víscera. Os superviventes deben sentir algo parecido e moitos marchan. Logo volven, pois non tarda en vir a herba e mais en agromar rebentos novos e tenros. As escribentas, que se vían de raro en raro, vólense de súpeto abondosas. Mais as estreliñas, que tanto me alegran os días, desaparecen; non se volven ver en moito tempo. Haberá que agardar un par de anos, a que a toxeira medre, para que aparezan outra volta os chascos e as papuxas do mato.

Tamén é certo que co lume o terreo queda ao descuberto, limpo para que as rapinas fagan presa fácil en nós. Por se foran pouco as cobras lagarteiras, agora hai que andar con ollo co miñado e o azor.

Sonche tan listos que despois de que arde non se lles ocorre plantar de novo nin un toxo, mesmo con sementes vascas, que

eses paspáns non as distinguen e eu ben sei o que digo. É verdade que pronto abrollan as cepas que sobreviviron e que tampouco tardan as sementes soterradas en xerminar despois do lume, pero tamén o é que en canto choven catro gotas vaixe toda a terra, primeiro ao río e logo para a ría; se alí lle fai de abrigo á area e mais ao marisco, pois mira ti, que se amolen os que andan ao berberecho e ás ameixas, ou que marchen para as Canarias, que seica alí hai moito choio. Pensará a mariscadora da ría ou o mareante do mar da Fisterra que os culpábeis son uns paisanos que decidiron, porque efectivamente eran seus, cortar os montes para vender a un prezo miserábel as árbores chamuscadas para pasta de papel? Ou crerán que é cousa das autoridades que o consentiron ou, por deixadez, non fixeron ren por evitalo? E despois que? Sementarán na pedra agardando que bote raizame algo verde no granito, ou virán con camións de terra a ducias ou milleiros para recuperar ese solo que deixaron desaparecer nuns meses?

Ben mirado tampouco está tan mal, algunha vantaxe habería de ter. Que haxa menos solo e máis pedreira a nós parécenos moi ben, dicir o contrario sería mentir, deste xeito temos sitio abondo onde poñernos ao sol. Co que me gusta asollarme enriba das pedras, pechar os ollos e esquecer o mundo! O sol, a miña paixón! Outra lería éche esa, a do sol, que co asunto do burato da capa de ozono até imos ter que refregar as escamas con protector; pois non menten cando contan que agora peta moito, máis ca nunca. Teremos que enzoufarnos de untura, factor sesenta cando menos, para non rematar convertidos en

lagarto ao espeto, e se non xa se saben as consecuencias, arrenegado sexa o demo!

E coidadiño, eh! O que falo non é o primeiro que se me ocorre; a miña opinión non é a dun calquera, a dun lagarto das silvas ou a dunha diminuta lagarta. Aínda hai clases, por moito que xa non se recorde nin cando caeu o pazo de inverno. Eu son un arnal, un becho grande e fermoso. Son forte, moi, moi forte, un dos meirandes desta terra. Medrei vizoso, pois a andar atrás dos grilos carniceiros e botar barbantesas no papo non hai quen me faga sombra, e sempre fun gran cazador de saltóns e libeliñas, que moito alimentan, todiño proteína. O meu é a espreita e o asexo. Seguindo un rastro son implacábel. A miña lingua é como o raio. Infalíbel.